

DE STORMACHTIGE DOORBRAAK VAN **JOSHUA ZIRKZEE**

‘IK WIL DE SPITS VAN BAYERN WORDEN’

Joshua Zirkzee juicht het uit nadat hij Bayern München in extremis op voorsprong heeft gezet tegen VfL Wolfsburg (2-0). Hij is voor de tweede keer op rij als invaller beslissend geweest.

Joshua Zirkzee (18) was kort voor de Kerst de grote man bij Bayern München door als invaller twee wedstrijden in de Bundesliga te beslissen. In amper twee maanden tijd werkte hij zich op van bankzitter bij het tweede elftal tot supersub van het eerste. In dit interview blikt de jonge aanvaller terug op de weg die hij in de afgelopen jaren heeft afgelegd.

‘Kleed je om, kleed je om, je gaat erin!’ De woorden van Thomas Müller zijn kort maar krachtig, als Joshua Zirkzee bij de reservebank is aangekomen na te hebben warmgelopen. Zelf rekent hij niet meer op een invalbeurt, maar de

Duitse middenvelder weet dat de jonge Nederlander tijdens de uitwedstrijd tegen SC Freiburg net voor tijd in de ploeg gaat komen. Van de overgebleven wissels blijkt Zirkzee de enige die mag invallen. Slechts enkele minuten later schrijft de aanvaller

geschiedenis en weet iedereen van zijn invalbeurt.

Bayern heeft het lastig op bezoek bij Freiburg en trainer Hansi Flick, die het net een maand eerder heeft overgenomen van Niko Kovac, zoekt naar een laatste redmiddel om het duel alsnog naar zich toe te trekken. Hij komt uit bij de lange Nederlander, die voor het eerst zijn opwachting gaat maken in de Bundesliga. En die introductie blijkt goud waard, want exact 104 seconden later maakt hij de bevrijdende 1-2, door met een uiterste krachtspanning de bal met de punt van zijn rechterschoen langs de Nederlandse doelman Mark Flekken te werken.

Zirkzee herinnert zich het moment nog precies. ‘Robert Lewandowski kopte die bal terug en Serge Gnabry speelde ‘m op mij. Ik weet nog hoezeer ik vrij stond, maar ik heb geen seconde in mijn hoofd gehad van: *Oh, deze moet erin, ik mag ‘m niet missen*. Ik wist gewoon dat-ie erin zou gaan. Ik tikte die bal en zag ‘m door de benen gaan van de keeper. Toen draaide ik me meteen om. Ik zag Jérôme Boateng langs de kant staan en toen was het alleen maar juichen.’

Het is het ultieme scenario, des te meer omdat hij tijdens de wedstrijd niet verwacht in te vallen, laat staan de held van de avond te worden. ‘Spelers als Boateng

en Javi Martínez zaten ook op de bank. Ik had niet echt het gevoel dat er jonge spelers in zouden komen, het was er ook niet echt de wedstrijd naar. We hadden een goeie eerste helft, maar een matige tweede. Als Freiburg had gewonnen, was het niet onverdiend geweest. In de tweede helft liep ik warm, maar in de 85ste minuut gingen we met alle wisselers weer naar de bank.’ Als Müller hem aanspoort zich gereed te maken, weet hij in eerste instantie niet of het daadwerkelijk een opdracht van Flick is, maar hij volgt de instructies op van de routinier. En die blijkt gelijk te hebben. ‘Ik trok mijn trainingspak uit en toen zag ik opeens dat de keeperstrainer naar me toe kwam. Hij zei: “Je komt erin voor Philippe Coutinho, je gaat met Lewi in de spits spelen”. En toen kwam die goal. Dat was echt ongelooflijk.’

Lange tijd om stil te staan bij zijn doelpunt heeft hij niet, want enkele dagen later staat de thuiswedstrijd tegen VfL Wolfsburg op het programma. In een bijna identiek scenario groeit Zirkzee wederom uit tot de redder van Bayern. Weer valt hij in voor Coutinho en weer breekt hij de ban in een paar minuten tijd. Ditmaal duurt het welgeteld 149 seconden voordat hij de cruciale 1-0 binnenschiet. Net als tegen Freiburg zorgt Gnabry vervolgens met een treffer voor het slotakkoord. Deze keer heeft de jonge Zirkzee al iets meer rekening gehouden met een invalbeurt. ‘Boateng was de enige ervaren speler die op de bank zat en hij was al in de eerste helft erin gekomen. Toen we hierna gingen warmlopen, waren we met alleen maar jonge spelers. Voor het eerst hoorde ik de fans mijn naam roepen. En daarna kwam ik erin.’

Binnen drie minuten resulteert zijn eerste balcontact wederom in een goal, ditmaal een bekeken schot op aangeven van Müller. Door te scoren in een thuiswedstrijd voor Bayern gaat ook een persoonlijke ambitie van Zirkzee in vervulling. ‘Ik had een keer tegen de fysio gezegd hoe bijzonder me dat leek. Ik zei toen voor de grap: *Als ik scoor en mijn naam hoor in de Allianz Arena en die lichten op het scherm op en neer zie gaan, dan hang ik de volgende dag mijn voetbalschoenen op. Dan ben ik gewoon klaar met voetballen, haha*. Toen ik scoorde, heb ik wel een minuut lang naar dat scherm zitten kijken, hoe ze mijn naam hebben geroepen. Dat was wel speciaal, hoor.’

ZIRKZEE-MANIA

Hierna voltrekt zich een kleine Zirkzee-mania in Duitsland, waar zowel medespelers als media de loftrumpet over de Nederlander afsteken. ‘*Santa Zirkzee is in town*,’ twittert David Alaba na het duel. Boateng laat zich eveneens bewonderend uit via datzelfde medium: ‘*You need a late winner? Bring on Zirkzee*.’ *Bild* weet de prestaties van de jongeling ook treffend te verwoorden. ‘Andere jongens van zijn leeftijd halen hun rijbewijs of vieren hun middelbareschooldiploma. Joshua Zirkzee beslist wedstrijden van Bayern München.’

Een week vóór Freiburg maakte de jongeling zijn officiële debuut in de Champions League tegen Tottenham Hotspur. ‘Daar begon het een beetje, en vanaf die week tot aan mijn goal tegen Wolfsburg was het gekkenhuis. Echt gekkenhuis.’

Zirkzee vertelt zijn verhaal in een snookercentrum in Waterland, vlak bij zijn ouderlijk huis in Spijkenisse. Hij is gehuld in een joggingpak, want straks gaat hij samen met zijn maatje Kevin Felida van FC Den Bosch nog een intervaltraining doen. De twee groeiden bij elkaar in de buurt op en jagen nu allebei hun eigen voetbaldroom na.

Voor Zirkzee begint het allemaal bij de plaatselijke club VV Hekelingen, voordat hij via zijn neef en huidig FC Dordrecht-speler Nelson Amadin bij Spartaan ‘20 terecht komt. Vanuit daar maakt hij na drie jaar de overstap naar de jeugdopleiding van ADO Den Haag en weer drie jaar later wordt hij ingelijfd door Feyenoord. In Rotterdam-Zuid begint hij vervolgens ook internationaal op te vallen. Als aanvaller maakt hij binnen één seizoen grote indruk bij meerdere jeugdelftallen op Varkenoord. ‘Ik ben bij Onder-16 kampioen geworden, met Onder-17 heb ik de beker gepakt en ik heb zelfs nog twee wedstrijden met Onder-19 gespeeld aan het einde van het seizoen. Ik was volgens mij topscorer van de academie dat jaar met ruim dertig goals.’ Het wekt de interesse van clubs als Everton, Benfica, Bayern München, Ajax en PSV. Aanvankelijk wil hij niet weg bij Feyenoord, maar zijn gevoel verandert als de Rotterdammers hem gedurende het seizoen geen contract aanbieden. ‘De spelers van Onder-17 kregen een contract en ik had het gevoel dat ik ook tot de talenten behoorde die een aanbieding zouden gaan krijgen. Maar dat bleef in eerste instantie uit. Ik was gewoon goed bezig en trainde ook met Onder-17 mee. Zelf was ik aanvoerder van Onder-16 en ik speelde ook goed in het Nederlands elftal Onder-16. Feyenoord zei »

‘De eerste keer dat ik met spelers als Lewandowski, Müller en Neuer op het veld stond, had ik wel wat spanning’

dat ik heel goed bezig was, zo moest door- gaan en dat ik dan misschien volgend jaar ook zo'n contract zou kunnen tekenen.' Zirkzee hoopt echter op meer zekerheid en vanaf dat moment staat hij open voor een transfer. Ajax en PSV vallen af, omdat hij dat voor zijn gevoel niet kan maken richting Feyenoord. Zo blijft er alleen nog een overstap naar het buitenland over. Everton en Bayern lijken de meest serieuze gegadigden. Bij de Engelse club werkt de jonge aanvaller in de zomer van 2017 zelfs al twee oefenwedstrijden af op een inter- nationaal toernooi in Tsjechië. 'Everton was wel een serieuze optie voor mij, want Ronald Koeman was toen de trainer bij het eerste en ik had niet heel veel spitsen vóór me in die tijd. Romelu Lukaku ver- trok die zomer naar Manchester United en ik kreeg het gevoel van Everton dat er een grote kans was dat ik daar zou kunnen doorstromen. Toen ik er was, boden ze me ook gelijk een contract aan.'

Toch wacht Zirkzee totdat hij ook een aan- bieding van Bayern krijgt. Daar moet hij wel wat langer op wachten, maar die komt uiteindelijk op een bijzondere manier tot stand. 'Ze hadden in eerste instantie twee wedstrijden van me bekeken, tegen Ajax en Sparta, maar dat waren niet echt mijn beste duels. Dus Bayern was nog niet zeker van zijn zaak. Toen heb ik zelf gewoon tegen hen gezegd: *Laat me dan drie keer meetrainen, en beoordeel me dan of ik goed genoeg ben.*' De Duitse club gaat in op het creatieve voor- stel en in zijn korte stage maakt Zirkzee al snel indruk. 'Ik weet nog dat ik op mijn eerste dag met de Onder-17 meetrainde en dacht: *Dit is niet mijn niveau.* Dat zag ik aan alles. Ik heb toen nog twee keer met

BOVEN Joshua Zirkzee met zijn moeder Doris. FOTO: PRO SHOTS/IMAGO

ONDER Op Varkenoord namens Feyenoord Onder-16 in actie tegen PSV. FOTO: PRO SHOTS/DENNIS WIELDERS

de Onder-19 meegedaan, maar na die eerste training was het eigenlijk gewoon al duidelijk dat ik naar Bayern zou gaan.'

Zirkzee krijgt inderdaad een contract voor- geschoteld en besluit voor de Duitse topclub te kiezen. 'In die tijd gingen jonge spelers van Nederland naar Engeland. Ik was eigen- lijk een van de eersten die naar Duitsland vertrokken. Ik had zoiets van: *Dit is wel wat anders, die uitdaging wil ik wel aangaan.*' De aanvaller is daarbij onder de indruk van het plan dat Bayern voor hem heeft. 'Ze waren heel open en eerlijk. Ze zeiden dat ik kwaliteiten had, maar ook dat ze met me aan de slag moesten op onder meer condi- tioneel vlak. Ze wisten waar ze mee bezig waren. En tot aan de dag van vandaag heb- ben ze zich aan alles gehouden.'

BASKETBAL

Op het moment dat hij in de zomer van 2017 bij de Onder-17 begint mag hij al redelijk snel meedoen bij de Onder-19 en in zijn tweede seizoen speelt hij zelfs al in het tweede elftal. Net als bij ADO en Feyenoord worden doelpunten zijn handelsmerk en in zijn eerste seizoen wordt zijn rappe ontwik- keling beloond met enkele trainingen bij het eerste elftal. In zijn tweede jaar mag hij

'Voor mijn gevoel ben ik van het eerste van Oranje nog ver af'

zelfs met die ploeg mee op trainingskamp naar Amerika en Qatar. Die momenten met het eerste elftal herinnert hij zich nog goed. 'De eerste keer dat ik met spelers als Lewandowski, Müller en Neuer op het veld stond had ik wel wat spanning, maar na een tijdje ging het gewoon goed. Dan word je ook meer onderdeel van een team. En toen kwam ook nog de overstap van aanvaller Sandro Wagner naar China. Het laatste half jaar van het vorige seizoen heb ik daardoor vast bij het eerste gezeten.'

Geen wonder dat Bayern hem in septem- ber 2019 een vernieuwde, driejarige ver- bintenis voorlegt. Zirkzee gaat in op de aanbieding, maar juist op dat moment lijkt zijn ontwikkeling ietwat te stagneren. Hij is dan vaste selectiespeler van het tweede elftal, dat uitkomt in de Derde Bundesliga. Die divisie blijkt echter andere koek dan de juniorencompetities die hij met Onder-17 en Onder-19 gewend is. 'Dit is mijn eer- ste seizoen in het echte mannenvoetbal en de Derde Bundesliga staat in Duitsland bekend als de hardste en smerigste com- petitie. Wij hebben de jongste ploeg en de teams waartegen we voetballen, haten het tegen jonge gasten van Bayern München te spelen. Het kan er hard aan toegaan.' Vooral dat fysieke element maakt dat Zirkzee eerder dit seizoen even moet wennen. 'Ik hou van voetballen, maar het wordt lastig als er opeens heel veel lange ballen worden gespeeld, alles op duels aankomt en er veel overtredingen worden gemaakt. Dan moet je je aanpassen. En het was ook gewoon een periode waarin het qua geluk ook niet echt meezat. Dan had ik een kans, maar ging de bal net tegen de paal.' Zirkzee wordt ook op de *nummer 10*- positie geposteerd, maar net als in de spits lukt het hem niet te scoren. En dat knaagt aan hem. 'Ik moest eerlijk toegeven dat het qua rendement niet goed genoeg was. En toen werd ik op de bank gezet. Dat was moeilijk, hoor, voor mij. Want dat was eigen- lijk de eerste keer in mijn carrière dat ik echt gepasseerd werd door een trainer. Ik moest weer bij Onder-19 voetballen, waar ik toen al een half jaar niet gespeeld had. Dan ga je je veel dingen afvragen. Ik dacht: *Ik train goed, waarom lukt het in de wedstrijd niet?* Ik voelde me een beetje down in die tijd.' In die periode vindt hij onder meer af- leiding in basketbal, iets wat hij af en toe doet met jongens als Alphonso Davies en Chris Richards. 'Op de Bayern-campus heb je een heel grote basketbalzaal, waar het basketbalteam speelt, en daar kunnen we gewoon spelen. Dat doen we eigenlijk best vaak, dat soort dingen maakt je ook weer vrij in je hoofd.' In diezelfde periode weet hij wél veelvuldig het net te vinden

voor Oranje Onder-19. Dat geeft hem ook weer vertrouwen.

ONBEKEND NUMMER

Als Zirkzee tijdens de interlandperiode in november weer even bij Oranje is, is de jonge aanvaller blij dat hij zijn tijdelijke sores in München even achter zich kan laten. Maar als hij op een ochtend de ontbijtzaal uit loopt, krijgt hij een onver- wacht belletje uit Duitsland. Hij herkent het nummer niet en besluit niet op te nemen. Zirkzee vermoedt dat het iets te maken heeft met het Duitse apartem- ent waar hij op dat moment net is ingetrokken en besluit het even te laten voor wat het is. De volgende dag komt hij er echter achter dat het telefoontje over zijn sportieve toekomst ging. 'Toen ik 's ochtends wakker werd, zag ik een bericht van Hansi Flick op mijn telefoon staan. Er stond: 'Ik heb je gisteren gebeld, maar je neemt niet op. We moeten even praten'. Dus toen dacht ik wel even: *Oei...*' Snel hierna appt Zirkzee met een team- genoot of die er meer van weet. 'Hij wist het al, want hij had dus wél opgenomen en vertelde me dat we tot de winter bij het eerste konden meetrainen!' Als Zirkzee later die dag weer door hetzelfde nummer wordt gebeld, is hij net op weg naar een duel met Oranje Onder-19 in Den Haag. 'We kwamen daar net aan toen ik dat belletje van Hansi Flick kreeg. Toen dacht ik: *Ja, ik moet nu echt opnemen, dan kom ik maar wat later de kleedkamer in.* Flick vertelde me het nieuws dat ik met die andere jongens (Leon Dajaku, Oliver Batista Meier en Sarpreet Singh, red.) naar het eerste zou worden ge- haald, dat we goed hadden getraind en dat we het verdienden.' Zirkzee is blij dat hij zijn nieuwe trainer alsnog persoonlijk heeft kun- nen spreken. 'Ik neem vanaf nu wel op als ik een onbekend Duits nummer zie, haha.'

Zijn overstap naar het eerste elftal komt zeer onverwacht, juist in een fase waarin het hem voor het eerst bij Bayern iets minder voor de wind gaat. Zo vinden zijn moeilijkste momenten en absolute hoog- tepunten in München plaats in een tijd- spanne van slechts enkele weken. Want als hij eenmaal bij het eerste zit, weet hij de knop direct om te zetten. Hij traint goed en dat resulteert al snel in een plek in de selectie voor het Champions League-duel met Tottenham Hotspur. 'Het was in eerste instantie nog niet duidelijk wie er allemaal mee zouden gaan, maar na de wedstrijdbespreking riep Flick mijn naam en die van Singh. Toen draaide ik me om en dacht ik: *Kom maar op met dat nieuws, haha.* Vervolgens zei hij: 'Ja, jullie zitten op de bank'. Dat gaf echt een speciaal gevoel.' En het wordt allemaal nog specialer, want met nog een paar minuten te spelen krijgt hij tijdens het warmlopen een seintje dat hij mag invallen. 'Ik kwam erin met Leon Goretzka. Toen ik mijn trui en trainings- hesje uit deed, was er dat besef: *Daar sta ik dan.* Ik weet nog dat ik met Hansi Flick naar de zijlijn liep, maar ik ben alles ver- geten van wat hij zei. Het enige waaraan ik dacht was: *Als ik er maar in kom. Niet dat ik daar sta en dat die bal niet uit gaat en het straks einde wedstrijd is, haha.*' Dat gebeurt niet. In de 86ste minuut valt Zirkzee in en maakt hij zijn officiële debuut voor Bayern. In de weken erna maakt de jonge Nederlander het verschil voor de Zuid-Duitsers in de Bundesliga. Momenteel is de achterstand op koploper RB Leipzig vier punten, zonder Zirkzee's goals waren dat er wellicht al acht geweest. En dat is een groot verschil.

Toch beseft Zirkzee ook dat hij nog een lange weg heeft af te leggen. 'Ik ben uit- eindelijk naar München gegaan om dé

Joshua Zirkzee opent de score voor Bayern München in de Allianz Arena tegen VfL Wolfsburg. FOTO: PRO SHOTS/IMAGO

spits van Bayern te worden. Dus dat is wel altijd nog mijn doel. En ja, dat mijn carrière zo begint met die eerste twee goals is heel mooi, maar het zegt nog niks.' Niettemin wordt er door zijn goals nu al anders naar hem gekeken. In Nederland is zelfs al heel voorzichtig over Zirkzee in het grote Oranje gesproken, ook nu Memphis Depay en Donyell Malen voor langere tijd eruit liggen met blessures. 'Ik moet eerlijk zijn dat ik er nog niet echt over heb nage- dacht. Het is leuk om zoiets te horen, maar voor mijn gevoel ben ik van het eerste van Oranje nog ver af. Ik hoop natuurlijk wel dat ik dit jaar voor Jong Oranje mag uit- komen. Met meer dan dat ben ik nog niet echt bezig, al weet ik ook dat het snel kan gaan in de voetballerij.'

Hij zit in elk geval in een goeie omgeving, waar hij dagelijks inspiratie opdoet van de beste spelers ter wereld. Zo ook van zijn collega-spits Lewandowski. 'Elke training kijk ik naar hem. Naar zijn loopacties bij voorzetten bijvoorbeeld. Of hoe hij zich laat zakken tussen de linies. Maar ook zijn timing, hoe hij een bal afschermt en meegeeft, en zijn sprints naar de goal toe vind ik heel mooi om te zien.'

DROOM

Zirkzee kan het met iedereen in het team goed vinden. Jongens als David Alaba en Serge Gnabry ziet hij ook buiten het veld. Met hen bezoekt hij af en toe een kerk- dienst op zondag. Het christelijke geloof gaf hem steun en houvast in de periode dat het wat minder ging. 'Ik zie het als een mooie manier om tot rust te komen. Ik lees de Bijbel voordat ik ga slapen bijvoorbeeld, of voor de wedstrijd.' In de winterperiode had Zirkzee weer even de kans zijn oude vrienden in Nederland te zien, onder wie Felida. Aan het einde van het interview komt de middenvelder van FC Den Bosch binnenzetten. Als jogging- partner doet hij mee met het programma dat Zirkzee meekreeg van Bayern voor in de vakantie. Felida vertelt hoe blij hij voor zijn vriend is met diens recente doorbraak in Duitsland. 'Ik dacht dat het een droom was, zo voelde het gewoon.'

Ergens zal dat voor Joshua Zirkzee zelf misschien ook zo hebben gevoeld. Al was dit een scenario waarvan de aanvaller misschien niet eens had kunnen dromen. De realiteit is soms nog onwerkelijker dan het voorstellingsvermogen. Voor Zirkzee begon het allemaal met een telefoontje van een onbekend nummer uit Duitsland. En wie weet wat hij nog alle- maal voor speciale verhalen kan toevoegen aan een nu al heel bijzonder seizoen. **L**

